

Nieuwsbrief PFR Updates

Nummer 21, 2024

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1667](#) 15-11-2024

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1599](#) 08-11-2024

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1594](#) 08-11-2024

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1602](#) 08-11-2024

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:1598](#) 08-11-2024

Hof

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:3138](#) 12-11-2024

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2024:3136](#) 12-11-2024

Rechtbank

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2024:11236](#) 01-11-2024

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2024:7816](#) 31-10-2024

[Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2024:5838](#) 18-10-2024

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2024:18430](#) 02-10-2024

RECHTSPRAAK

Opheffing bewind vanwege verbale agressie en ernstige bedreigingen van betrokkene aan het adres van de bewindvoerder.

Feiten en omstandigheden

De goederen van betrokkene staan onder bewind. De bewindvoerder verzoekt de kantonrechter haar te ontslaan als bewindvoerder dan wel om opheffing van de maatregel vanwege grensoverschrijdend gedrag (verbale agressie en (doods)bedreigingen) vanuit de betrokkene. Aan de kantonrechter zijn ter onderbouwing dreigende c.q. agressieve WhatsAppberichten van de betrokkene aan de bewindvoerder ter inzage gegeven.

Beoordeling

Vanwege de spoedeisendheid van het verzoek van de bewindvoerder wordt er geen zitting bepaald en beslist de kantonrechter op basis van de stukken. De bewindvoerder kan haar taak niet langer naar behoren uitvoeren en begrijpelijk is dat voor haar de maat vol is. De kantonrechter heft het bewind op, nu het in de lijn der verwachting ligt dat het gedrag van betrokkene ook bij een andere bewindvoerder tot een onwerkbaar situatie zal leiden. De kantonrechter geeft de betrokkene mee dat als hij al een nieuwe bewindvoerder bereid vindt om hem een kans te geven, een verzoek tot een hernieuwde onderbewindstelling niet zomaar zal worden toegewezen. Dat kan alleen als aannemelijk is geworden dat betrokkene inzicht heeft gekregen in zijn gedragingen, geen ongepaste taal en bedreigingen meer uit en zich kan houden aan gemaakte afspraken.

Conclusie

De kantonrechter heft het bewind op.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 01-11-2024

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2024:11236

Zaaknummer: 11369784 GZ VERZ 24-7827

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toerekenbare tekortkoming bewindvoerder (art. 1:444 BW) wegens het per abuis niet vermelden van een schuld bij de overdracht van het schuldenbewind aan een bewindvoerder. Beroep op medeschuld kan niet slagen, nu de nieuwe bewindvoerder in deze procedure de rechthebbende vertegenwoordigt en niet voor haar eigen belangen kan opkomen.

Feiten en omstandigheden

In 2014 zijn de (toekomstige) goederen van de rechthebbende onder bewind gesteld wegens verkwisting of het hebben van problematische schulden. In 2020 is de oude bewindvoerder ontslagen en is er een nieuwe bewindvoerder benoemd. In 2022 heeft de rechthebbende een saneringskrediet van het GKA ontvangen. In 2023 wordt er loonbeslag gelegd op het inkomen van rechthebbende vanwege een openstaande schuld bij Essent van € 8.855,65 (inclusief rente en kosten). De nieuwe bewindvoerder was van deze schuld niet op de hoogte en deze is niet meegenomen in de schuldenregeling. Door de oude bewindvoerder is deze schuld per ongeluk niet doorgegeven bij de overdracht van het bewind. De vraag is nu of de oude bewindvoerder toerekenbaar tekort is geschoten en of zij als gevolg daarvan aansprakelijk is voor de schade die de rechthebbende als gevolg hiervan heeft geleden.

De beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van de oude bewindvoerder heeft al een schadebedrag uitgekeerd aan de oude bewindvoerder. Zij heeft echter dit bedrag niet al doorbetaald aan de rechthebbende, omdat haar in haar visie niets te verwijten valt. Het is de huidige bewindvoerder die in haar ogen tekort is geschoten. Daar is de huidig bewindvoerder het niet meer eens. Dat de schuld echt per ongeluk niet is meegenomen, maakt niet dat er geen sprake kan zijn van een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van de oude bewindvoerder.

De kantonrechter heeft in eerste aanleg vastgesteld dat de oude bewindvoerder wel aansprakelijk is voor de door rechthebbende geleden schade en zij is ook veroordeeld tot het betalen van € 8.855,65 aan de beheerrekening van de rechthebbende. De oude bewindvoerder

komt tegen deze beslissing in hoger beroep.

Beoordeling

Artikel 1:444 BW bepaalt dat de bewindvoerder jegens de rechthebbende aansprakelijk is, indien hij in de zorg van een goed bewindvoerder tekortschiet, tenzij de tekortkoming hem niet kan worden toegerekend. De bewindvoerder is aansprakelijk als hij niet heeft gehandeld zoals een redelijk handelend en redelijk bekwaam bewindvoerder in vergelijkbare omstandigheden gedaan zou hebben. Op grond van artikel 1:362 BW in combinatie met artikel 1:445 lid 5 BW kan de rechter de schade vaststellen en de bewindvoerder tot vergoeding daarvan veroordelen.

Naar het oordeel van het hof heeft de kantonrechter terecht en op goede gronden geoordeeld dat de oude bewindvoerder toerekenbaar tekort is geschoten. Zij heeft verzuimd de schuld bij Essent bij de overdracht naar de nieuwe bewindvoerder te vermelden. Van een (voormalig) bewindvoerder mag worden verwacht dat zij bij de overdracht van het bewind de opvolger deugdelijk en volledig informeert over de haar bekende schuldenpositie van de rechthebbende. Verder vat het hof het standpunt van de oude bewindvoerder ook op als een beroep op medeschuld, nu zij wijst op gedragingen van de nieuwe bewindvoerder die tot aansprakelijkheid voor de ontstane schade zouden kunnen leiden. Het beroep op medeschuld kan naar het oordeel van het hof niet slagen, omdat de nieuwe bewindvoerder in deze procedure de rechthebbende vertegenwoordigt. Er kan dan niet simultaan een procesdebat worden gevoerd over de eigen (beroepsaansprakelijkheids)belangen, omdat zij niet in die hoedanigheid in deze procedure is betrokken. De oude bewindvoerder zal voor haar standpunt over medeschuld een andere procedure moeten starten. Voor nu geldt dat zij op grond van artikel 6:102 lid 1 BW hoofdelijk aansprakelijk is voor de geleden schade en de rechthebbende haar in de huidige procedure voor het gehele schadebedrag van € 8.855,65 kan aanspreken. De oude bewindvoerder wordt ook veroordeeld in de proceskosten.

Conclusie

Het hof bekrachtigt de beslissing van de kantonrechter.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 12-11-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:3136

Zaaknummer: 200.340.421/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Procedure gezamenlijke toegang ouders. Artikel 1:253a BW, vervangende toestemming verhuizing, hoofdverblijfplaats, zorgregeling.

Feiten en omstandigheden

De ouders hebben een affectieve relatie met elkaar gehad. Minderjarige 1 is geboren in 2020. De ouders oefenen gezamenlijk gezag over haar uit. In het ouderschapsplan zijn zij overeengekomen dat minderjarige 1 wordt ingeschreven bij haar vader in woonplaats 2. De moeder heeft samen met haar nieuwe partner een zoon, minderjarige 2, geboren in 2023. De ouders hebben zich middels het deelnameformulier 'procedure gezamenlijke toegang ouders' bij de rechtbank aangemeld. De moeder verzoekt primair om vervangende toestemming om minderjarige 1 naar woonplaats 1 te laten verhuizen en haar daar in te schrijven, om vaststelling van haar hoofdverblijfplaats bij de moeder en om vaststelling van een (gewijzigde) zorgregeling waarbij is aangegeven wanneer minderjarige 1 bij de vader is. De moeder verzoekt subsidiair om, indien de hoofdverblijfplaats van minderjarige 1 bij de vader zal zijn, vaststelling van een zorgregeling waarbij is aangegeven wanneer minderjarige 1 bij de moeder is. Primair en subsidiair verzoekt zij te bepalen dat de vader de helft van het halen en brengen van de zorgregeling voor zijn rekening neemt. De vader verzoekt om te bepalen dat de hoofdverblijfplaats van minderjarige 1 bij hem zal zijn en om te bepalen dat de door de moeder subsidiair voorgestelde zorgregeling zal gelden, met uitzondering van de bepaling dat minderjarige 1 elke eerste en vierde week, desgewenst woensdagmiddag na schooltijd tot donderdagochtend tot schooltijd bij de moeder verblijft.

Beoordeling en motivering

Vervangende toestemming verhuizing/hoofdverblijfplaats

De moeder is verhuisd naar woonplaats 1, waar zij met haar partner en minderjarige 2 woont. Zij wil dat minderjarige 1 en minderjarige 2 te zijner tijd naar dezelfde school zullen gaan zodat zij samen een regelmatig gezinsleven hebben. Zij stelt dat het haar bedoeling was om na het uiteengaan van partijen in de regio te blijven wonen maar daar kon zij geen woonruimte

vinden. Toen zij zwanger was is zij ingetrokken bij haar partner in woonplaats 1. Minderjarige 1 is nauw verbonden met minderjarige 2. Voor hen beiden is het belangrijk dat het frequente contact in stand kan blijven. De moeder stelt daarnaast dat minderjarige 1 begeleiding nodig heeft omdat zij verwacht dat minderjarige 1, net als zijzelf, hoogbegaafd is. Deze begeleiding kan beter worden geboden op de school in woonplaats 1 dan op de school in woonplaats 2.

De vader voert aan dat de moeder zonder overleg is verhuisd naar woonplaats 1, terwijl het de bedoeling was dat minderjarige 1 in woonplaats 2 zou blijven wonen en daar (of in plaats 2) naar school zou gaan. Hij is het er niet mee eens dat minderjarige 1 op een bijzondere school thuishoort en betwist dat zij extra begeleiding nodig heeft. Indien nodig, biedt de school in plaats 2 voldoende ondersteuning. Minderjarige 1 zit op de kinderopvang in plaats 2 en heeft daar, anders dan in woonplaats 1, veel vriendjes en vriendinnetjes. De wens van de moeder om in de toekomst beide kinderen op dezelfde school te hebben, weegt niet op tegen de onmiddellijke gevolgen voor minderjarige 1 van een verhuizing naar woonplaats 1. Ook woont de familie van minderjarige 1 in woonplaats 2 en omgeving. Zij is het gewend om vaak bij familie te zijn.

De rechtbank stelt voorop dat de gezamenlijke uitoefening van het gezag over minderjarige 1 meebrengt dat de moeder voor een verhuizing van minderjarige 1 naar woonplaats 1 toestemming van de vader nodig heeft. Onder verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 25 april 2008 (ECLI:NL:HR:2008:BC5901) zal de rechtbank alle omstandigheden van het geval in acht nemen en alle betrokken belangen afwegen. Hoewel het belang van minderjarige 1 een overweging van eerste orde dient te zijn, neemt dat niet weg dat – afhankelijk van de specifieke omstandigheden van het geval – andere belangen zwaarder kunnen wegen.

Bij de belangenafweging gaat het – naast het belang van minderjarige 1 – enerzijds om het belang van de moeder om een eigen invulling te geven aan haar leven, waarbij een regelmatig gezinsleven met beide kinderen een belangrijke rol speelt. Anderzijds gaat het om het belang van de vader bij handhaving van de situatie zodat hij betrokken blijft bij het (dagelijkse) leven en activiteiten van minderjarige 1 in woonplaats 2.

Beide ouders zijn liefdevolle ouders en geschikt en in staat om voor minderjarige 1 te zorgen. In dit geval moet de rechtbank beoordelen wat het meest in het belang is van minderjarige 1. Minderjarige 1 heeft de afgelopen twee jaar te maken gehad met ingrijpende wijzigingen in haar leven: haar ouders zijn uit elkaar gegaan, zij heeft moeten wennen aan een zorgregeling waarbij zij heen en weer pendelt tussen woonplaats 2 en woonplaats 1 en zij heeft een halfbroertje gekregen. De rechtbank is van oordeel dat in dit geval meer gewicht moet worden toegekend aan het belang van minderjarige 1 bij continuering van haar huidige situatie om in de voor haar vertrouwde omgeving in woonplaats 2 het centrum van haar bestaan te houden

dan aan het belang bij een doordeweeks gezinsleven met het nieuwe gezin van de moeder. Wijziging van de hoofdverblijfplaats van minderjarige 1 zou immers meebrengen dat zij veel minder contact zal hebben met de vader en met haar familie van zowel vaders- als moederszijde en haar vriendjes. Daar komt bij dat de moeder als uitgangspunt neemt dat zij en haar gezin in woonplaats 1 wonen en blijven wonen. De rechtbank merkt daarover op dat het begrijpelijk is dat de moeder, toen zij onverwachts zwanger bleek, er in eerste instantie voor heeft gekozen om bij haar partner te gaan wonen. Zij heeft wel gesteld maar niet onderbouwd dat het destijds onmogelijk was – en nog steeds is – om een woning te vinden in de omgeving van woonplaats 2. Door de verhuizing naar woonplaats 1 heeft de moeder de huidige situatie gecreëerd waarin minderjarige 1 een uitgebreide zorgregeling met beide ouders zal moeten missen terwijl de ouders destijds bewust de keuze hebben gemaakt om minderjarige 1 bij de vader in te schrijven en haar in woonplaats 2/plaats 2 naar school te laten gaan. Het staat de moeder vrij de keuze te maken om te verhuizen naar woonplaats 1, maar de noodzaak om minderjarige 1 ook naar woonplaats 1 te laten verhuizen, heeft zij niet onderbouwd. De rechtbank begrijpt het belang van de moeder dat beide kinderen bij elkaar zullen wonen, en hoewel wenselijk is dat zij nauw contact met elkaar hebben, is minderjarige 1 nu ook gewend om een deel van de tijd met haar halfbroertje te zijn. De stellingen van de moeder over eventuele hoogbegaafdheid bij minderjarige 1 zijn ook niet doorslaggevend voor de beoordeling van haar verzoek. Gelet op het voorgaande, zal de rechtbank het verzoek van de moeder om vervangende toestemming te verlenen voor verhuizing van minderjarige 1 naar woonplaats 1 afwijzen. Hoewel minderjarige 1 al bij de vader staat ingeschreven, zal de rechtbank voor de volledigheid bepalen dat de hoofdverblijfplaats van minderjarige 1 bij de vader zal zijn.

Zorgregeling

Hoewel de rechtbank van oordeel is dat het belangrijk voor minderjarige 1 is om frequent contact met haar moeder te hebben, oordeelt de rechtbank dat het voor haar te onrustig zal zijn om doordeweeks heen en weer te reizen tussen woonplaats 2 en woonplaats 1. Rust en regelmaat zijn in het belang van minderjarige 1, zeker als zij voor het eerst naar school gaat. Daarom zal de rechtbank een zorgregeling vaststellen zoals hierna bepaald. Deze zorgregeling acht de rechtbank onder de gegeven omstandigheden in het belang van minderjarige 1. Het verzoek met betrekking tot schoolvakanties, vooraf geplande studievrije schooldagen en feestdagen zal de rechtbank als niet weersproken en in het belang van minderjarige 1 toewijzen. Ook zal de rechtbank bepalen dat het vervoer van minderjarige 1 bij helfte tussen de ouders wordt verdeeld.

Conclusie

De rechtbank bepaalt dat minderjarige 1 haar hoofdverblijfplaats zal hebben bij de vader en dat zij bij de moeder zal zijn:

drie van de vier weken: van vrijdag na schooltijd tot zondag 18.00 uur;
60% van de schoolvakanties met een minimum van vier dagen aaneengesloten, in onderling overleg te bepalen;
op vooraf geplande studievrije schooldagen;
volgens de feestdagenregeling vastgelegd in het ouderschapsplan;
waarbij het halen en brengen van minderjarige 1 tussen de ouders bij helfte wordt verdeeld;
wijst af het meer of anders verzochte.

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 02-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2024:18430

Zaaknummer: C/09/663675 / FA RK 24-2184

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

De biologische vader verzoekt om een omgangsregeling tussen hem en de minderjarige. Hij is ontvankelijk op basis van ‘private life’ (art. 8 EVRM). Aan de minderjarige is nog geen statusvoorlichting gegeven. Dit gaat in het kader van de ondertoezichtstelling plaatsvinden. Aan de hand van het verloop hiervan zal worden bekeken in hoeverre de biologische vader mogelijk een rol in het leven van de minderjarige kan spelen. Eerst moet dit traject worden doorlopen voordat sprake kan zijn van omgang. Om die reden wijst de rechtbank het verzoek af.

Feiten en omstandigheden

Tijdens de relatie van de juridische ouders is in 2017 de minderjarige geboren. Zij is onder toezicht gesteld van de gecertificeerde instelling (GI).

Het verzoek

De biologische vader van de minderjarige verzoekt om een omgangsregeling tussen hem en de minderjarige. Hij heeft vaak geprobeerd om in contact met haar te komen, maar is nooit in haar leven toegelaten. Ondanks eerdere procedures en wat hierover staat in het raadsrapport van 2020, heeft de minderjarige nog geen statusvoorlichting gekregen. De biologische vader vindt het belangrijk dat dit alsnog snel gebeurt en dat de minderjarige daarbij begeleiding krijgt. Hij wil graag betrokken zijn in haar leven en op den duur een zo goed mogelijke vaderrol kunnen vervullen.

Het standpunt van de moeder en de juridische vader

Beiden vinden dat de minderjarige moet worden verteld wie haar biologische vader is. Zij hebben gezocht naar hulp, maar kregen die niet. De relatie tussen de moeder en de juridische vader is verbroken en dat heeft voor veel stress in het gezin gezorgd. In die periode eisten de problemen van de twee andere kinderen van de moeder ook aandacht. Hierdoor was er geen

juist moment voor statusvoorlichting. Omdat de minderjarige niet weet wie haar biologische vader is, kan nu geen omgang met hem plaatsvinden.

Het advies van de raad

Er is op dit moment geen ruimte voor omgang van de biologische vader met de minderjarige. Eerst zal statusvoorlichting moeten plaatsvinden. Het systeem rond de minderjarige heeft daar de verantwoordelijkheid voor. Mogelijk kan na de statusvoorlichting worden gestart met het versturen van een kaart of foto van de biologische vader aan de minderjarige. De Raad voor de Kinderbescherming vindt het van belang dat de regie voor het zetten van deze stappen bij de gecertificeerde instelling (GI) wordt gelegd.

Het standpunt van de GI

Een van de doelen en prioriteiten van de ondertoezichtstelling is dat de minderjarige haar levensverhaal (statusvoorlichting) te horen krijgt. Zij moet daarin ondersteund worden en veiligheid blijven ervaren. De GI vindt het vaststellen van een omgangsregeling op dit moment daarom niet wenselijk. Dit zal leiden tot verwarring bij de minderjarige. Nadat de minderjarige statusvoorlichting heeft gekregen, kan worden bekeken welke rol de biologische vader in haar leven kan spelen en of omgang op een veilige manier kan plaatsvinden. De GI zal het systeem rond de minderjarige in het gehele proces meenemen, ook de biologische vader.

Beoordeling en motivering

Ontvankelijkheid

Op grond van artikel 1:377a BW heeft een kind recht op omgang met zijn ouders en met degene die in een nauwe persoonlijke betrekking tot hem staat. De biologische vader is niet de juridische vader van de minderjarige. Op die grond komt hem dus geen recht op omgang met haar toe. Hij stelt zich primair op het standpunt dat hij recht heeft op omgang op grond van (intended) family life (art. 8 EVRM). In zijn beschikking van 16 juni 2020 in de eerdere procedure heeft het hof al geoordeeld dat er geen sprake is van een nauwe persoonlijke betrekking tussen de biologische vader en de minderjarige in de zin van artikel 1:377a BW ('family life' in de zin van art. 8 EVRM). In hetgeen hij in deze procedure heeft aangevoerd, ziet de rechtbank geen nieuwe feiten of omstandigheden, zodat ook nu geen 'family life' wordt aangenomen. Subsidiar heeft de biologische vader aangevoerd dat hij recht op omgang heeft op grond van 'private life' (art. 8 EVRM). Uit jurisprudentie van het EHRM volgt dat de vaststelling van de juridische betrekkingen tussen de biologische vader en het kind en daarmee de vraag of hij het recht heeft op toegang tot het kind, een belangrijk deel kan betreffen van zijn identiteit en daarmee van zijn 'private life'. Nauwe banden ('close

relationships’) kunnen volgens het EHRM in gevallen waarin het bestaan van ‘(intended) family life’ niet kan worden aangenomen, mogelijk binnen de reikwijdte van ‘private life’ van de biologische vader vallen en daarmee eveneens onder de bescherming van artikel 8 EVRM. De beslissing om een biologische vader op voorhand contact met zijn kind te weigeren en hem niet-ontvankelijk te verklaren in zijn verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling, betekent in dat geval volgens het EHRM een inmenging in zijn recht op ‘private life’. Ter beantwoording van de vraag of deze inmenging noodzakelijk is in een democratische samenleving, moet een inhoudelijke belangenafweging worden gemaakt, waarin alle betrokken belangen, waaronder het belang van de minderjarige als voornaamste, worden meegewogen. Aan de ontvankelijkheid van een biologische vader in zijn verzoek tot vaststelling van een omgangsregeling moeten wel eisen worden gesteld. Zo is het biologisch ouderschap alleen niet voldoende voor het slagen van een beroep op bescherming van ‘private life’ in de zin van artikel 8 EVRM. Er moet sprake zijn van bijkomende feiten en omstandigheden die maken dat het contact met en de toegang tot het kind een belangrijk deel betreffen van de identiteit van de biologische vader en daarmee van zijn privéleven. Gebleken is dat contact met en toegang tot de minderjarige een belangrijk deel van de identiteit van de biologische vader betreffen. Toen duidelijk werd dat hij de biologische vader van de minderjarige is, heeft hij haar een paar keer gezien en geprobeerd tot contact met haar te komen. Hoewel er in de afgelopen jaren slechts sporadisch contact tussen de biologische vader en de moeder is geweest en geen contact tussen de biologische vader en de minderjarige tot stand is gekomen, is de rechtbank van oordeel dat op basis van de stukken en hetgeen de biologische vader naar voren heeft gebracht, voldoende is gebleken dat bij hem sprake is van een serieuze en aantoonbare interesse voor en betrokkenheid bij de minderjarige. Gelet hierop is de rechtbank van oordeel dat de biologische vader op grond van zijn ‘private life’ recht heeft op toegang tot de minderjarige. Hij is daarom ontvankelijk in zijn verzoek.

Inhoudelijk

In het in het kader van de eerdere procedure uitgebrachte rapport van de raad staat dat het in het belang van de minderjarige is dat binnen ongeveer twee jaar statusvoorlichting aan haar wordt gegeven. De moeder heeft niet goed kunnen uitleggen waarom dit niet is gebeurd. Allereerst overweegt de rechtbank dat het van groot belang is dat nu echt statusvoorlichting aan de minderjarige gegeven gaat worden. Zij heeft het recht om te weten van wie zij afstamt en het is zorgelijk dat zij dit tot op heden niet weet. Daarbij wordt opgemerkt dat ook haar halfbroertje en halfzusje het recht hebben om weten dat zij hun halfzusje is. De rechtbank benadrukt dat de verantwoordelijkheid voor deze statusvoorlichting – onder begeleiding van hulpverlening – bij de moeder en de juridische vader ligt en geen verder uitstel toelaat. De GI heeft toegelicht dat het gezin een periode op de wachtlijst heeft gestaan en dat nu sinds een

aantal maanden een jeugdbeschermer betrokken is. Een van de doelen en prioriteiten van de ondertoezichtstelling is volgens de GI dat aan de minderjarige haar levensverhaal wordt verteld. Onderdeel daarvan is dat haar wordt verteld wie haar biologische vader is. Dit zal op voorzichtige wijze moeten plaatsvinden, waarbij de minderjarige de benodigde ondersteuning moet krijgen. Het is van belang dat zij veiligheid en stabiliteit in haar leven blijft ervaren. De GI heeft toegelicht dat naar aanleiding van de manier waarop de minderjarige op de statusvoorlichting reageert, de vragen die zij hierover heeft en de impact die het in het geheel op haar heeft, zal worden bekeken in hoeverre en op welke wijze de biologische vader mogelijk een rol in haar leven kan spelen. Eerst moet dit traject worden doorlopen, voordat er sprake kan zijn van omgang. Daarmee ligt het verzoek tot omgang voor afwijzing gereed. De rechtbank vindt het wel belangrijk dat de biologische vader waar mogelijk in dit proces wordt betrokken.

Conclusie

De rechtbank wijst het verzoek af.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 31-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2024:7816

Zaaknummer: C/05/437869 / FA RK 24-2155

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoeken tot gezamenlijk gezag, terugverhuizing en zorgregeling (art. 1:253c lid 1 BW en art. 1:377a lid 2 BW).

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder zijn de ouders van de minderjarige, geboren in 2013. Bij beschikking van september 2022 is een omgangsregeling met de vader vastgesteld. Moeder is in 2023 met de minderjarige en haar huidige partner verhuisd. In november 2023 heeft de rechtbank op verzoek van vader de ouders belast met het gezamenlijk gezag.

Hoger beroep

De vader verzoekt te bepalen dat de moeder met de minderjarige terugverhuist naar een plek binnen een straal van 10 kilometer van de woning van vader. Daarnaast verzoekt hij dat de zorg voor de minderjarige gelijk wordt verdeeld tussen moeder en vader. Hij verzoekt ook een bijzondere curator (ex art. 1:250 BW) voor de minderjarige te benoemen.

De moeder verzoekt in het principaal hoger beroep, de vader niet-ontvankelijk te verklaren in zijn appel, dan wel zijn grieven ongegrond te verklaren en de bestreden beschikking in zoverre te bekrachtigen. De moeder verzoekt in het incidenteel hoger beroep het verzoek van de vader om partijen te belasten met het gezamenlijk gezag over de minderjarige, alsnog af te wijzen en de bestreden beschikking in zoverre te vernietigen, en, uitvoerbaar bij voorraad, de contactregeling te wijzigen.

Beoordeling en motivering

Gezag

De moeder meent dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat niet is gebleken dat de minderjarige klem of verloren zal raken tussen de ouders in geval van gezamenlijk gezag of dat het eenhoofdig gezag van de moeder anderszins in haar belang is. Zij kan met vader niet communiceren over de opvoeding en verzorging van de minderjarige en de minderjarige zit klem door de voortdurende juridische strijd.

De vader voert aan dat de rechtbank hem terecht mede met het gezag over de minderjarige heeft belast. De communicatie tussen de ouders is goed en de ouders acteren materieel reeds jarenlang als gezamenlijk gezaghebbende ouders bij gezaggerelateerde kwesties, behoudens de actie van de moeder om zonder deugdelijke consultatie te verhuizen. De vader heeft een hechte band met de minderjarige en wenst meer gelijkwaardig ouderschap.

De Raad voor de Kinderbescherming handhaaft ter zitting in hoger beroep zijn advies zoals weergegeven in het raadsrapport om het verzoek van de vader tot gezamenlijk gezag over de minderjarige, af te wijzen. De destijds geldende zorgen zijn nog steeds aan de orde. Door te persisteren in de wens naar gelijkwaardig ouderschap is de minderjarige in een loyaliteitsconflict geraakt.

Het hof is van oordeel dat gezamenlijk gezag in strijd is met het zwaarwegende belang van de minderjarige. Door de wijze van communiceren van vader is het niet goed mogelijk afspraken te maken over de minderjarige. Vader richt zich volledig op de door hem gewenste contactregeling waardoor bij de minderjarige loyaliteitsproblemen zijn ontstaan. Het is de ouders ook in het afgelopen jaar niet, althans onvoldoende gelukt om in een zodanige verhouding tot elkaar te komen dat zij afspraken kunnen maken over situaties die zich rond de minderjarige kunnen voordoen, zodanig dat zij niet klem of verloren raakt tussen haar ouders. Het belang van de minderjarige is dat er duidelijkheid en voorspelbaarheid voor haar is. De kans is reëel dat bij het voortduren van het gezamenlijk gezag conflicten verergeren. Daarmee bestaat een onaanvaardbaar risico dat de minderjarige (verder) klem of verloren zal raken tussen de ouders, terwijl er geen zicht is op voldoende verbetering binnen afzienbare tijd.

Terugverhuizing

De vader is van mening dat de moeder moet terugverhuizen. De rechtbank heeft dit verzoek ten onrechte afgewezen. Het is in het belang van de minderjarige dat de ouders dicht bij elkaar wonen. De verhuizing heeft nadelige gevolgen voor het contact tussen hem en de minderjarige.

De moeder vindt dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat zij niet hoeft terug te verhuizen naar de directe omgeving van vader. De moeder mocht besluiten om met de minderjarige te verhuizen omdat zij op het moment van dat besluit het eenhoofdig gezag over de minderjarige had. De moeder heeft er alles aan gedaan om met de vader in overleg te treden maar dit is niet gelukt.

Het hof overweegt als volgt. De moeder oefende op het moment van de verhuizing van rechtswege alleen het gezag uit over de minderjarige. Op grond van artikel 1:247 lid 1 BW heeft

de gezaghebbende ouder de plicht en het recht om het kind te verzorgen en op te voeden en de bevoegdheid om dit naar eigen inzicht te doen. Hieronder valt ook de bevoegdheid om over de woonplaats van het kind te beslissen. Wel geldt dat de gezaghebbende ouder op grond van artikel 1:247 lid 3 BW verplicht is om de ontwikkeling van de banden van de andere ouder te bevorderen. Deze verplichting hangt samen met het recht van de andere ouder en het kind op omgang met elkaar (HR 15 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1513). Indien een gezaghebbende ouder met de minderjarige verhuist en de andere ouder hierdoor de mogelijkheid ontnemt om het noodzakelijke contact te onderhouden met zijn kind, getuigt dat in beginsel niet van goed ouderschap. Op grond van artikel 8 EVRM is de rechter in zodanig geval gehouden alle in het gegeven geval gepaste maatregelen te nemen om de met het gezag belaste ouder ertoe te bewegen alsnog medewerking te verlenen aan omgang tussen het kind en de andere ouder (HR 17 januari 2014, ECLI:NL:HR:2014:91). Deze maatregelen kunnen een verbod inhouden om te verhuizen of een bevel om terug te verhuizen.

Aan een beslissing tot verhuizing van de moeder kon in het licht van voornoemde uitgangspunten dus in de weg staan dat de belangen van de minderjarige ernstig in het gedrang zouden komen of de ontwikkeling van de banden tussen de minderjarige en de vader ernstig zou worden geschaad. Naar het oordeel van het hof houdt dit echter niet in een onverkorte toepassing van de belangenafweging zoals in zaken tussen twee gezaghebbende ouders en hun kind(eren) in verhuiskwesties.

Uit de overgelegde stukken en hetgeen ter zitting in hoger beroep naar voren is gekomen is het hof niet gebleken dat de belangen van de minderjarige door de verhuizing ernstig in het gedrang zijn gekomen. Het is van belang dat zij contact houdt met de voor haar belangrijke hechtingsfiguren, waaronder de vader. Hoewel dat makkelijker is als de ouders in dezelfde stad wonen, ziet het hof ook het belang van de moeder om met haar nieuwe gezin in een groter huis in het groen te willen wonen en het belang van de minderjarige dat zij kan opgroeien in een gezin samen met haar halfzusje. De ontwikkeling van de banden tussen de minderjarige en de vader worden evenmin ernstig geschaad.

Omgangsregeling

Het hof overweegt als volgt. De moeder draagt het eenhoofdig gezag over de minderjarige en daarmee de verantwoordelijkheid voor haar verzorging en opvoeding, zodat het hof van oordeel is dat het zwaartepunt van het leven van de minderjarige in beginsel ook in de omgeving van de moeder behoort te zijn. Daarbij past niet een doordeweeks verblijf van de minderjarige bij de vader. Verder ziet het hof in hetgeen de vader heeft aangevoerd geen aanleiding om de in de bestreden beschikking vastgestelde reguliere regeling te wijzigen. De minderjarige heeft rust en duidelijkheid nodig, want zij heeft al veel veranderingen

meegemaakt.

Conclusie

Het hof wijst het verzoek tot gezamenlijk gezag af. Het hof bekrachtigt de beschikking waarvan beroep, voor zover aan het oordeel van het hof onderworpen, voor het overige en wijst af het in hoger beroep meer of anders verzochte.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 12-11-2024

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2024:3138

Zaaknummer: 200.338.160/01 en 200.338.160/02

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Personen- en familierecht. Procesrecht. Verzoek Raad voor de Kinderbescherming tot ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing. Oproeping ouder zonder gezag om als informant ter zitting te verschijnen. Afwijzing per e-mail van verzoek om als belanghebbende te worden aangemerkt (art. 798 lid 1 Rv). Hof verklaart hoger beroep tegen oproeping en e-mail niet-ontvankelijk. Oproeping en/of e-mail aan te merken als beschikking? Is ouder zonder gezag belanghebbende?

Feiten en omstandigheden

In deze procedure heeft de Raad voor de Kinderbescherming een verzoek tot ondertoezichtstelling en verlening van een machtiging tot uithuisplaatsing ingediend ten aanzien van de zoon van de moeder en de vader. De vader heeft het gezag over de zoon. Bij brief van 18 juli 2023 heeft de griffier van de rechtbank de moeder namens de kinderrechter meegedeeld dat de moeder als informant is aangemerkt en haar opgeroepen ter zitting te verschijnen. Bij brief van 27 juli 2023 heeft de gemachtigde van de moeder de kinderrechter verzocht de moeder aan te merken als belanghebbende in de procedure. De vader heeft daartegen bezwaar gemaakt. In een e-mail van 4 augustus 2023 heeft de griffier van de rechtbank de gemachtigde van de moeder namens de kinderrechter meegedeeld dat de kinderrechter het verzoek om de moeder als belanghebbende aan te merken, afwijst. De moeder heeft hoger beroep ingesteld tegen de brief van 18 juli 2023 en de e-mail van 4 augustus 2023, die zij aanmerkt als beschikkingen. Zij heeft het hof verzocht deze beschikkingen te vernietigen en te bepalen dat zij als belanghebbende moet worden aangemerkt. Het hof heeft de moeder niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep. Het heeft daartoe overwogen: de brief van de griffier van de rechtbank van 18 juli 2023 en het e-mailbericht van de griffier van de rechtbank van 4 augustus 2023, kunnen beide niet worden beschouwd als een beschikking, zoals bedoeld in artikel 806 lid 1 onder a Rv. Beide bescheiden missen de aanduiding 'Beschikking' en zijn ook niet ondertekend door de (kinder)rechter. Hoger beroep tegen die bescheiden is derhalve niet mogelijk.

Beoordeling van het middel

Onderdeel I van het middel is gericht tegen het oordeel dat de moeder niet-ontvankelijk is in haar hoger beroep omdat de brief en het e-mailbericht van de griffier niet zijn aan te merken als beschikkingen.

De klacht faalt voor zover deze de brief van 18 juli 2023 betreft. De oproeping van de moeder om als informant aan de zitting deel te nemen heeft op zichzelf geen voor de moeder nadelig rechtsgevolg. De klacht slaagt echter voor zover het gaat om de e-mail van 4 augustus 2023. Hierin is aan de moeder een beslissing van de kinderrechter meegedeeld, die inhoudt dat haar verzoek om als belanghebbende te worden aangemerkt wordt afgewezen. Daarmee wordt de moeder een volwaardige deelname aan de procedure onthouden. Een beslissing van de rechter in een verzoekschriftprocedure tot afwijzing van het verzoek van een derde om als belanghebbende aan die procedure te mogen deelnemen, is jegens die derde dus eveneens een voor beroep vatbare einduitspraak, ook al had de e-mail niet de vorm van een beschikking.

De Hoge Raad overweegt daarnaast als volgt. Als belanghebbende wordt aangemerkt 'degene op wiens rechten of verplichtingen de zaak rechtstreeks betrekking heeft' (art. 798 lid 1 Rv). Tot de in die bepaling beschermde rechten of verplichtingen behoren de rechten die worden beschermd door internationale verdragen, onder meer in de artikelen 6 en 8 EVRM. De door artikel 8 EVRM vereiste mate waarin en wijze waarop de belanghebbende bij het besluitvormingsproces wordt betrokken, is afhankelijk van de bijzondere omstandigheden van het geval en de aard en de mate van ingrijpendheid van de te nemen maatregelen. De vraag of een betrokkene belanghebbende is in de zin van artikel 798 lid 1 eerste volzin Rv, dient dan ook te worden beantwoord met inachtneming van de zojuist genoemde, uit artikel 8 EVRM voortvloeiende eisen.

De moeder heeft aan haar verzoek om als belanghebbende aan de procedure te mogen deelnemen ten grondslag gelegd dat de zoon sinds maart 2023 met toestemming van de vader bij de moeder (en zijn zus) verblijft en door de moeder wordt opgevoed en verzorgd. Daarvan uitgaand zou een uithuisplaatsing de rechten en verplichtingen van de moeder ten aanzien van de zoon rechtstreeks raken. Na verwijzing moet bij de beoordeling of moeder als belanghebbende kan worden aangemerkt, worden gekeken of deze situatie nog steeds van toepassing is.

Conclusie

De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden van 10 oktober 2023 en wijst het geding terug naar dat hof ter verdere behandeling en beslissing.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 15-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1667

Zaaknummer: 24/00109

Rechters: T.H. Tanja-van den Broek, C.E. du Perron, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock en K. Teuben

Advocaten: K. Aantjes

Wetsartikelen: 798 lid 1 Rv

RECHTSPRAAK

Vermogensrechtelijke afwikkeling van informeel samenleven. Is er sprake van een stilzwijgende overeenkomst? Wanneer verjaart een vordering uit hoofde van ongerechtvaardigde verrijking?

Feiten en omstandigheden

De man en de vrouw hebben tientallen jaren informeel samengeleefd in een woning die eigendom was van de vrouw. Zij hebben geen samenlevingscontract opgesteld. De vrouw is kort na het beëindigen van de informele relatie overleden. Ze had geen testament opgesteld en haar (half)zussen zijn de enige erfgenamen.

Eerste aanleg

De man vordert in eerste aanleg de helft van de overwaarde van de woning of een ander bedrag dat de rechtbank juist acht. De grondslag voor deze vordering is een stilzwijgende samenlevingsovereenkomst tussen hem en de vrouw en de aanvullende werking van de redelijkheid en billijkheid die voortvloeit uit hun langdurige samenleving en de wijze waarop zij daaraan in vermogensrechtelijk opzicht invulling hebben gegeven. Subsidiair meent eiser een vergoedingsrecht te hebben op grond van ongerechtvaardigde verrijking.

De rechtbank veroordeelt de (half)zussen tot betaling van een nominale vergoeding voor het door de man geïnvesteerde bedrag (een bouwtermijn en notariskosten) bij aankoop van de woning op grond van ongerechtvaardigde verrijking.

Hoger beroep

In principaal appel vordert de man wederom betaling van de helft van de overwaarde van de woning, althans een bedrag dat het hof in goede justitie vaststelt, op grond van een stilzwijgende overeenkomst, redelijkheid en billijkheid en ongerechtvaardigde verrijking. In incidenteel appel voeren de (half)zussen aan dat de vergoedingsvordering, voor zover de man deze heeft, is verjaard.

Het hof heeft het vonnis vernietigd ten aanzien van de veroordeling tot betaling van de nominale vergoeding en deze vordering alsnog afgewezen. Het hof heeft het vonnis voor het

overige bekrachtigd en het meer of anders gevorderde in principaal en incidenteel appel afgewezen.

Stilzwijgende overeenkomst

De man voert aan dat hij en de vrouw de stilzwijgende afspraak hadden dat tussen hen een obligatoire gemeenschap van woning bestond, op grond waarvan verrekening moet plaatsvinden. Ter onderbouwing hiervan wijst hij op de volgende feiten en omstandigheden:

Er was een duurzame samenleving.

De woning stond op naam van de vrouw voor het geval dat de man een eigen zaak zou starten.

De man heeft de eerste bouwtermijn en de notariskosten betaald. De vrouw had geen eigen vermogen en zonder de inbreng van de man had ze de woning niet kunnen financieren.

De man heeft ook andere kosten ten behoeve van de woning voldaan.

Vanaf 1994 heeft de man maandelijks een bijdrage overgeboekt naar de privérekening van de vrouw. Deze bijdrage berustte op de afspraak om de hypotheeklasten van de woning bij helfte te verdelen.

De man en vrouw werden door de hypotheekhouder gezamenlijk benaderd en gingen periodiek samen op gesprek bij de bank.

De man heeft hiernaast bijgedragen in de helft van de overige lasten van de samenleving door overschrijving op de en/of rekening. Hij droeg vanaf 2012 alle lasten omdat de vrouw toen geen inkomen meer had.

De vrouw beschouwde de woning als gemeenschappelijk. Dit blijkt uit verschillende schriftelijke verklaringen van haar.

Het hof stelt voorop dat de man in zijn weergave van de feiten en omstandigheden, die in zijn visie relevant zijn, meer stelt dan feitelijk blijkt. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat de man zijn stelling dat sprake is van een stilzwijgende afspraak tussen hem en de vrouw onvoldoende heeft onderbouwd. Het hof passeert zijn bewijsaanbod, omdat dit – voor zover al gespecificeerd – niet ziet op doorslaggevende aspecten van het feitencomplex.

Redelijkheid en billijkheid

Voor het geval dat het hof tot het oordeel komt dat geen sprake is van een stilzwijgende overeenkomst voert eiser subsidiair aan dat de woning gelet op hun onderlinge gedrag als gemeenschappelijk moet worden aangemerkt, althans dat ongewijzigde handhaving van de vermogensscheiding die ten aanzien van de woning voortvloeit uit het informeel samenleven naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar is. Hierbij verwijst de man

naar de eerdergenoemde feiten en omstandigheden. Het hof kan de man niet volgen in zijn betoog dat hier sprake is van een subsidiaire grondslag. In zijn toelichting komt hij weer terug op de door hem gestelde stilzwijgende afspraak en de gedragingen van erflaatster.

Ongerechtvaardigde verrijking

Het oordeel van de rechtbank dat de regeling van artikel 3:320 jo. 3:321 lid 1 sub a BW van overeenkomstige toepassing is op samenwoners is in de visie van de (half)zussen in strijd met de rechtszekerheid die met deze regeling wordt gediend. Deze grief slaagt. Naar het oordeel van het hof is de vordering van de man verjaard, tenzij de verlengingsregeling voor echtgenoten ook op samenwoners van toepassing is. Voor zover overeenkomstige toepassing van de regeling van artikel 3:320 jo. 3:321 lid 1 sub a BW op informeel samenlevenden al mogelijk is, ziet het hof daar in de onderhavige zaak echter geen aanleiding toe. De man en de vrouw hebben nooit afspraken over hun vermogensrechtelijke verhouding vastgelegd. Indien het de bedoeling van hen beiden was dat de man bij het einde van de samenwoning aanspraak kon maken op vergoeding van zijn investering in de woning, hadden zij dit eenvoudig kunnen vastleggen, met de bepaling dat de vordering niet opeisbaar was tijdens de samenwoning. Niet valt in te zien hoe dat dit niet van hen kan worden gevergd, omdat dit tot onrust in hun relatie zou hebben geleid. De man is jurist en was zich bewust van het feit dat de door hem gestelde afspraken niet schriftelijk waren vastgelegd. Deze omstandigheid komt voor zijn risico.

Grieven

Het cassatiemiddel van de man is opgebouwd uit zeven onderdelen. Het eerste onderdeel valt uiteen in drie subonderdelen en is gericht tegen het oordeel dat (i) de man zijn stelling dat sprake is van een stilzwijgende afspraak tussen hem en de vrouw, op grond waarvan hem de helft van de overwaarde van de woning toekomt, onvoldoende heeft onderbouwd en dat (ii) het bewijsaanbod van de man wordt gepasseerd omdat dit niet ziet op doorslaggevende aspecten van het feitencomplex. De onderdelen 2-5 zijn gericht tegen het verjaringsoordeel van het hof. Onderdeel 6 en 7 bevatten voortbouwklachten.

Conclusie advocaat-generaal (ECLI:NL:PHR:2024:139)

Inleidende opmerkingen

Voor het antwoord op de vraag hoe de afwikkeling van het informeel samenleven juridisch moet worden geduid, meer in het bijzonder het antwoord op de vraag of de man nog recht heeft op vergoeding van (onder meer) zijn investering in de woning van de vrouw, is HR 10 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:707 van belang. In dit arrest heeft de Hoge Raad geoordeeld dat artikel 1:87 BW niet analoog toegepast kan worden op informele relaties. Daarnaast heeft de

Hoge Raad een stappenplan gegeven voor de vraag of sprake is van een vergoedingsrecht. Hierbij moet onderzocht worden of er sprake is van (1) een (stilzwijgende) overeenkomst, (2) onverschuldigde betaling, (3) ongerechtvaardigde verrijking en (4) of er een vergoedingsrecht bestaat op grond van de redelijkheid en billijkheid (art. 6:2 BW) in verband met de bijzondere omstandigheden van het geval. Aan welke bijzondere omstandigheden van het geval zoal gedacht kan worden, wordt in het arrest overigens niet uiteengezet. Dit zouden bijvoorbeeld omstandigheden als bedoeld in het arrest *Kriek/Smit* kunnen zijn.

De verjaringsregeling voor informeel samenlevenden is op zich duidelijk: artikel 3:306-3:310 BW zijn rechtstreeks van toepassing op hun vorderingsrechten. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de verjaringstermijn een aanvang kan nemen gedurende het informele samenleven. Uitzonderingen op dat uitgangspunt zijn echter denkbaar, zoals blijkt uit de parlementaire geschiedenis bij artikel 3:307 BW. Zo zijn er gevallen waarin in de overeenkomst zelf besloten ligt dat de opeising niet binnen afzienbare tijd zal plaatsvinden. Hier kan gedacht worden aan overeenkomsten tussen samenlevenden die zich bijvoorbeeld verplichten bij te dragen in de kosten van de aankoop van de gemeenschappelijke woning, terwijl, zolang de samenleving duurt, geen reden wordt gezien om deze bijdrage daadwerkelijk te betalen of in te vorderen. Met het oog op dit een en ander is in artikel 3:307 lid 2 BW opgenomen dat de termijn van vijf jaar pas begint te lopen als de schuldeiser heeft medegedeeld tot opeising over te gaan. Daarnaast kan een beroep op verjaring in uitzonderlijke gevallen onaanvaardbaar zijn in de zin van artikel 6:2 lid 2 BW of artikel 6:248 lid 2 BW.

Voor echtgenoten en geregistreerde partners geldt een verleningsgrond van zes maanden na het einde van de relatie (art. 3:320 jo. 3:321 lid 1 en sub a en g BW). De ratio hiervan is dat de wetgever niet heeft gewild dat de verjaring tijdens het huwelijk of het geregistreerde partnerschap zou kunnen aflopen, omdat dit de goede verstandhouding tussen de echtgenoten of geregistreerde partners in gevaar zou kunnen brengen; zij zouden dan immers stuitingshandelingen moeten verrichten om te voorkomen dat hun vordering zou verjaren. De opsomming in artikel 3:321 lid 1 BW is limitatief. Dat houdt verband met de rechtszekerheid en met het feit dat voltooiing van de verjaring ook tot goederenrechtelijke gevolgen kan leiden, waarvan moet vaststaan of, en wanneer, die zijn ingetreden.

De ratio van de verlengingsgrond voor echtgenoten en geregistreerde partners kan uiteraard ook spelen bij informeel samenlevenden. Ook dan zou het verrichten van stuitingshandelingen immers tot onrust in de relatie kunnen leiden. Dat brengt volgens de advocaat-generaal echter niet met zich dat de verlengingsgrond voor echtgenoten en geregistreerde partners zonder meer van overeenkomstige toepassing kan worden verklaard op informeel samenlevenden. Zo'n categorische benadering vereist, aldus de advocaat-generaal, mede gelet op de met de rechtszekerheid gediende limitatieve opsomming en ook de

grenzen aan de rechtsvormende taak van de rechter, een wettelijke grondslag. Als handreiking naar de praktijk wijst de advocaat-generaal nog wel op de gelijkstellingstechniek. Deze techniek, die voor de goede orde niet precies hetzelfde is als analoge toepassing maar daarmee nauw verwant is en ook tot hetzelfde resultaat kan leiden, kan volgens de advocaat-generaal worden toegepast op artikel 3:321 lid 1 en sub a en g BW. Daarmee bedoelt de advocaat-generaal dat informeel samenlevenden onder omstandigheden gelijkgesteld zouden kunnen worden met echtgenoten of geregistreerde partners in de zin van artikel 3:321 lid 1 en sub a en g BW. Of in een concreet geval aanleiding bestaat voor een dergelijke gelijkstelling hangt af van alle relevante feiten en omstandigheden. Beslissend voor een dergelijke gelijkstelling lijkt de advocaat-generaal of de betrokkenen hebben samengeleefd als waren zij echtgenoten of geregistreerde partners. Naast feitelijke omstandigheden als het hebben (gehad) van een affectieve relatie en een (duurzame) gemeenschappelijke huishouding kunnen ook meer juridisch getinte omstandigheden hierbij een rol spelen, zoals of een (schriftelijke) samenlevingsovereenkomst is gesloten en of sprake is van een gemeenschappelijke woning. Als dergelijke omstandigheden aanwezig zijn, kan immers eerder aanleiding bestaan voor het op één lijn (en aldus gelijk) stellen met echtgenoten of geregistreerde partners in de zin van de verlengingsgrond van artikel 3:321 lid 1 en sub a en g BW.

Bespreking van het cassatiemiddel

(1A) Het hof heeft aan de hand van alle in het geding gebrachte stukken, in onderlinge samenhang bezien en daarbij de gemotiveerde betwisting van de (half)zussen in aanmerking genomen, onderzocht of daaruit voldoende onderbouwing voor een stilzwijgende afspraak blijkt. Het hof is tot het feitelijke oordeel gekomen dat de man zijn stelling dat sprake is van een dergelijke stilzwijgende afspraak onvoldoende heeft onderbouwd. Onbegrijpelijk is dat oordeel niet. Ook is het passeren van het bewijsaanbod van de man niet onterecht, dan wel onbegrijpelijk.

(1B) Het feitelijke oordeel van het hof dat de stelling van de man over zijn bijdrage aan de hypotheeklasten niet strookt met de feitelijke betalingen, is in het licht van het partijdebat in hoger beroep niet onbegrijpelijk.

(1C) Deze voortbouwklacht deelt het lot van de voorgaande subonderdelen en behoeft geen nadere toelichting.

(2) Het hof heeft geoordeeld dat de korte verjaringstermijn van vijf jaren uit artikel 3:310 lid 1 BW is aangevangen in 1994, toen de man de betalingen die hij ten grondslag legt aan zijn vordering uit ongerechtvaardigde verrijking heeft gedaan. Hij was toen naar het oordeel van het hof bekend met zowel de schade als met de vrouw als de aansprakelijke persoon. Dit heeft

volgens het hof tot gevolg dat de rechtsvordering van de man is verjaard, tenzij de verlengingsregeling voor echtgenoten ook op informeel samenlevenden van toepassing is. Volgens het onderdeel is dit oordeel onjuist of onbegrijpelijk omdat het hof niet ingaat op de vraag of de man destijds, althans gedurende het informele samenleven, daadwerkelijk in staat was de rechtsvordering in te stellen en hij pas na het overlijden van erflaatster bekend is geworden met de schade. Het oordeel van het hof geeft geen blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk. Het onderdeel stuit mijns inziens hoe dan ook af op de lange verjaringstermijn van twintig jaren uit artikel 3:310 lid 1 BW, die ook een aanvang heeft genomen in 1994. Het hof hoefde daarom ook geen aandacht te besteden aan de desbetreffende stellingen van de man met betrekking tot het aanvangsmoment van de korte verjaringstermijn van vijf jaar uit artikel 3:310 lid 1 BW. Het voorgaande neemt niet weg dat een beroep op verjaring in uitzonderlijke gevallen naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou kunnen zijn. Het gegeven dat de ratio van het onder druk zetten van het huwelijksleven op een vergelijkbare manier ook bij informeel samenlevenden kan spelen, is niet voldoende om een beroep op verjaring bij informeel samenlevenden in zijn algemeenheid naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar te achten. Het onderdeel doet verder nog een beroep op artikel 8 EVRM. Dit artikel staat niet in de weg aan de keuze van de wetgever dat op informeel samenlevenden in beginsel de gewone verjaringsregels rechtstreeks van toepassing zijn.

(3) Volgens het onderdeel leent de verlengingsregel van artikel 3:321 lid 1 sub a en g BW zich wel degelijk voor analoge toepassing op informeel samenlevenden. Het hof heeft terecht de mogelijkheid van analoge toepassing van de verlengingsregel van artikel 3:321 lid 1 sub a en g BW op het onderhavige geval niet uitgesloten. Of daartoe in een concreet geval aanleiding bestaat, is echter afhankelijk van de omstandigheden van het geval. De overwegingen begrijpt de advocaat-generaal zo dat het hof in de gegeven omstandigheden geen aanleiding heeft gezien om de verlengingsregel van artikel 3:321 lid 1 sub a en g BW analoog toe te passen (dan wel de gelijkstellingstechniek toe te passen of het beroep op verjaring naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar te achten). Het onderdeel faalt.

(4) Het onderdeel is gericht tegen de overweging dat niet valt in te zien hoe vastlegging van afspraken over de samenwoning niet van de man en de vrouw kan worden gevergd, omdat dit tot onrust in hun relatie zou hebben geleid en dat de man zich als jurist bewust was van het feit dat de door hem gestelde afspraken niet schriftelijk waren vastgelegd, welke omstandigheid voor zijn risico komt. Het is waar dat het maken van schriftelijke afspraken druk op een affectieve relatie kan leggen, maar dat die ratio eveneens opgaat voor informeel samenlevenden is niet reeds voldoende om aan beroep op verjaring voorbij te gaan. Het hof heeft overigens aangenomen dat onrust in de relatie in het onderhavige geval ook niet viel in

te zien. Dat het hof mede betekenis heeft toegekend aan het feit dat de man jurist is, komt de advocaat-generaal ook niet onjuist of onbegrijpelijk voor.

(5) Het is volgens dit onderdeel onbegrijpelijk dat het hof oordeelt dat er een significant verschil bestaat tussen de onderhavige casus en de casus uit het arrest van het hof Den Haag van 4 februari 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:409, en het is zonder nadere motivering onbegrijpelijk waarom in die zaak wel analoge toepassing mogelijk was en in de onderhavige zaak niet. De feiten en omstandigheden van het geval zijn steeds van belang voor de beoordeling van de vraag of bij informeel samenlevenden aansluiting kan worden gezocht bij de verlengingsregels voor echtgenoten en geregistreerde partners. Als er sprake is van een schriftelijke samenlevingsovereenkomst is er eerder aanleiding voor het op één lijn (gelijk) te stellen met echtgenoten of geregistreerde partners dan bij informeel samenlevenden zonder schriftelijke samenlevingsovereenkomst. Overigens lijkt het onderdeel ervan uit te gaan dat het een overweging ten overvloede betreft en faalt het onderdeel in zoverre ook reeds bij gebrek aan belang.

(6) en (7) Deze voortbouwklachten delen het lot van de voorgaande onderdelen en behoeven geen nadere toelichting.

Conclusie

De conclusie van de advocaat-generaal strekt tot verwerping van het cassatieberoep.

Beoordeling en motivering Hoge Raad

De man heeft gesteld dat hij en de vrouw een stilzwijgende afspraak hadden dat zij de overwaarde van de woning zouden delen. De gestelde afspraak dient dus, aangezien deze stilzwijgend is, te worden afgeleid uit door de man aan te voeren en in onderlinge samenhang te beschouwen feiten en omstandigheden. Vooropgesteld wordt dat het hof niet heeft overwogen dat de door de man aangevoerde feiten en omstandigheden, in onderlinge samenhang bezien, de conclusie dat sprake is van een stilzwijgende afspraak niet kunnen dragen indien deze zouden komen vast te staan.

Voor zover het oordeel van het hof zo moet worden begrepen dat de door de man aangevoerde feiten en omstandigheden onvoldoende onderbouwd zijn om de man tot getuigenbewijslevering toe te laten, is dat oordeel onvoldoende gemotiveerd.

Ten aanzien van de stelling van de man dat de woning op naam van de vrouw is gesteld omdat de man een eigen onderneming wilde beginnen, terwijl het de bedoeling was dat de woning

gemeenschappelijk zou zijn, overweegt het hof slechts dat deze stelling is betwist en niet vaststaat. Dat zegt echter niets over de vraag of de stelling dat de woning op naam van de vrouw is gesteld omdat de man een eigen onderneming wilde beginnen, al dan niet voldoende is onderbouwd om de man tot getuigenbewijslevering toe te laten.

Ten aanzien van de stelling dat de man altijd voor de helft heeft bijgedragen aan de hypotheeklasten oordeelt het hof dat de door de man in het geding gebrachte onderbouwing van zijn betalingen niet voldoende is omdat onderliggende stukken of omschrijvingen waaruit blijkt dat deze betalingen de helft van de hypotheeklasten betreffen, ontbreken. Nu de – met bankafschriften onderbouwde – betalingen van de man de helft van de hypotheeklasten te boven gaan, maar een betalingsomschrijving ontbreekt, is niet begrijpelijk dat de man onvoldoende zou hebben gesteld om op dit punt tot getuigenbewijslevering ten aanzien van het doel van de betalingen te worden toegelaten.

Voorts gaat het oordeel van het hof dat aan het handgeschreven briefje van de vrouw van 17 januari 2019 geen rechtsgevolg toekomt (waarmee het hof kennelijk heeft bedoeld: geen rechtsgevolg in erfrechtelijke zin), eraan voorbij dat de man dit briefje heeft overgelegd ter onderbouwing van de gestelde stilzwijgende afspraak.

Voor zover het hof het bewijsaanbod van de man heeft gepasseerd op de grond dat dit niet ziet op doorslaggevende aspecten van het feitencomplex, is dit oordeel eveneens onbegrijpelijk, reeds omdat het bewijsaanbod van de man om zichzelf als getuige te doen horen, ziet op alle door de man gestelde aspecten van het feitencomplex en het hof niet heeft overwogen dat deze, in onderlinge samenhang bezien, de door de man aangevoerde stilzwijgende afspraak niet kunnen dragen.

Beslissing

Onderdeel 1A slaagt. De Hoge Raad vernietigt het arrest van het gerechtshof Den Haag en verwijst het geding naar gerechtshof Amsterdam.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1598

Zaaknummer: 23/00976

Rechters: M.J. Kroeze, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, S.J. Schaafsma en K. Teuben

Advocaten: N.C. van Steijn en M.E. Bruning

Wetsartikelen: 166 Rv

RECHTSPRAAK

Partijen zijn het oneens over de waardebepaling van de echtelijke woning. De Hoge Raad verwerpt het cassatieberoep van de vrouw, omdat de uitleg van de gedingstukken is voorbehouden aan de feitenrechter en de beoordeling van het hof van de stellingen van de vrouw op basis van die stukken niet onbegrijpelijk is.

Feiten en omstandigheden

Partijen zijn met elkaar getrouwd geweest. De zaak draait om de verdeling van de echtelijke woning: in eerste aanleg zijn partijen overeengekomen dat de man de gelegenheid krijgt om te onderzoeken of hij financieel in staat is de woning aan zich te laten toedelen. Partijen zijn het echter niet eens geworden over de waarde waartegen de man de woning aan zich kan laten toedelen. De man stelt dat dit € 280.000 moet zijn op basis van het taxatierapport van de makelaar die partijen na een viergesprek hebben aangewezen, de vrouw betoogt dat dit € 331.000 moet zijn conform de in haar opdracht uitgevoerde nieuwe taxatie.

Cassatiemiddelen

Het middel klaagt in de eerste plaats over het oordeel van het hof dat de vrouw geen inhoudelijke argumenten tegen het taxatierapport van de makelaar of de vastgestelde waarde heeft aangevoerd. Dit is onbegrijpelijk, omdat de vrouw wel een inhoudelijk argument tegen het taxatierapport heeft aangevoerd. Zij heeft gesteld dat de validatie van het taxatierapport van de makelaar is ingetrokken door het Nederlands Woning Waarde Instituut (hierna: NWWI), omdat de waarde in het taxatierapport te zeer verschilt van de waarde waartoe een door de vrouw ingeschakelde makelaar is gekomen. In de tweede plaats klaagt het middel over het oordeel van het hof dat de bezwaren die de vrouw noemt tegen eerste taxatierapport, van onvoldoende gewicht zijn om die taxatie terzijde te stellen.

Beoordeling

De Hoge Raad overweegt dat beide middelen falen. Daartoe overweegt de Hoge Raad dat de uitleg van de gedingstukken is voorbehouden aan de rechter die over de feiten oordeelt. Het

hof heeft in de stellingen van de vrouw kennelijk geen inhoudelijk bezwaar tegen het taxatierapport gelezen en heeft daarin kennelijk ook niet gelezen dat de op gezamenlijke beslissing van partijen door de makelaar verrichte taxatie tussen partijen niet geldt omdat het overleg na de taxatie geen doorgang had gevonden. Dat is niet onbegrijpelijk, omdat de stellingen van de vrouw niet meer behelzen dan de enkele opmerking dat de validatie van het rapport van de makelaar is ingetrokken en dat partijen hadden afgesproken dat zij na ontvangst van het taxatierapport weer in gesprek met elkaar zouden gaan over de inhoud van het rapport en dat dat niet is gebeurd.

Conclusie

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1602

Zaaknummer: 24/00313

Rechters: S.J. Schaafsma, F.R. Salomons en G.C. Makkink

Advocaten: J.C. Zevenberg

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Het hof heeft terecht geoordeeld dat de bevoegdheid van de Nederlandse rechter moet worden beoordeeld aan de hand van de gewone verblijfplaats van de minderjarige op het moment dat de vader zijn verzoek tot een terugverhuisgebod aanhangig maakte in hoger beroep en niet naar het tijdstip waarop de vader zijn verzoek in eerste aanleg heeft gedaan. Dat het hof tot dit oordeel is gekomen op grond van Brussel II-bis in plaats van Brussel II-ter doet hier niet aan af, omdat de toepasselijke bepalingen gelijkkluidend zijn.

Feiten en omstandigheden

De vader en de moeder zijn met elkaar getrouwd geweest en hebben samen een dochter. De moeder oefent sinds de beschikking van de rechtbank van halverwege 2021 het eenhoofdig gezag uit over de dochter en is met haar naar het buitenland verhuisd. De vader heeft in eerste aanleg onder andere verzoeken gedaan over de zorg- en informatieregeling, in hoger beroep heeft hij tevens verzocht de moeder een terugverhuisgebod op te leggen. Ten aanzien van de beoordeling van dit laatste verzoek heeft het hof zich onbevoegd verklaard.

Cassatiemiddelen

De vader stelt dat het hof blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting met betrekking tot artikel 8 lid 1 in verbinding met artikel 16 Verordening Brussel II-bis. Het hof heeft miskend dat de rechtsmacht van de Nederlandse rechter ten aanzien van het verzoek van de vader moet worden beoordeeld naar het tijdstip waarop de vader de zaak in eerste aanleg aanhangig heeft gemaakt en niet naar het tijdstip waarop de vader zijn verzoek in hoger beroep heeft gewijzigd of vermeerderd.

Beoordeling

De Hoge Raad stelt bij de beoordeling voorop dat het hof zijn bevoegdheid om kennis te nemen van het verzoek van de vader heeft beoordeeld op grond van de Verordening Brussel II-bis (hierna: Brussel II-bis), terwijl het toepassing had moeten geven aan de Verordening

Brussel II-ter (hierna: Brussel II-ter), omdat die geldt voor zaken ingesteld op of na 1 augustus 2022 (zie art. 100 Brussel II-ter). Nu de voor deze zaak relevante bepalingen van Brussel II-bis en die van Brussel II-ter inhoudelijk gelijkkluidend zijn, ziet de Hoge Raad geen aanleiding om de klacht van onderdeel 1 te verwerpen op de grond dat in cassatie niet met succes kan worden geklaagd over schending van rechtsregels die op het voorliggende geval niet van toepassing zijn.

De Hoge Raad overweegt verder dat artikel 8 lid 1 Brussel-II bis en het gelijkkluidende artikel 7 Brussel II-ter bepaalt dat ter zake van de ouderlijke verantwoordelijkheid bevoegd zijn de gerechten van de lidstaat op het grondgebied waarvan het kind zijn gewone verblijfplaats heeft op het tijdstip dat de zaak bij het gerecht aanhangig wordt gemaakt. Voor de beoordeling van de rechtsmacht van de Nederlandse rechter om kennis te nemen van het verzoek van de vader is dus bepalend waar de dochter haar gewone verblijfplaats had op het tijdstip dat de zaak bij de Nederlandse rechter aanhangig werd gemaakt. Ten aanzien daarvan geldt voor een verzoekschriftprocedure – zoals onderhavige procedure is op grond van artikel 13 van de Uitvoeringswet internationale kinderbescherming – dat artikel 16 aanhef onder a van Brussel II-bis bepaalt, dat nagenoeg overeenkomt met artikel 17 aanhef en onder a Brussel II-ter, dat een zaak wordt geacht aanhangig te zijn gemaakt op het tijdstip waarop het stuk waarmee het geding wordt ingeleid of een gelijkwaardig stuk bij het gerecht wordt ingediend, mits de verzoeker vervolgens niet heeft nagelaten de vereiste stappen te nemen teneinde het stuk aan de verweerder te doen betekenen of mede te delen. Uit de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ EU) over de voorloper van de Verordening Brussel I en de Verordening Brussel I-bis volgt dat hiermee wordt bedoeld – kort gezegd – het stuk waarvan de regelmatige en tijdige betekening of mededeling de verweerder in staat stelt zijn rechten te doen gelden voordat de rechter een uitvoerbare beslissing geeft. Naar het oordeel van de Hoge Raad is niet voor redelijke twijfel vatbaar dat deze rechtspraak van het HvJ EU ook toepassing moet vinden in de context van artikel 16 Brussel II-bis en artikel 17 Brussel II-ter.

Blijkens de in cassatie onbestreden vaststelling van het hof heeft de vader zijn verzoek tot het geven van een terugverhuisgebod voor het eerst gedaan in zijn verzoekschrift in hoger beroep, dat op 3 februari 2023 bij het hof is binnengekomen. Voorts blijkt uit de stukken dat de vader in eerste aanleg nog niet had verzocht om een terugverhuisgebod en dat het verzoek van de vader in hoger beroep niet de aanvulling of wijziging vormt van een door hem in eerste aanleg gedaan verzoek met een soortgelijke strekking. Dit betekent dat de moeder pas aan de hand van het verzoekschrift in hoger beroep van de vader in staat was om haar rechten te doen gelden ten aanzien van het geschilpunt van de terugverhuizing van de minderjarige naar Nederland en dat het verzoek van de vader tot het geven van een terugverhuisgebod op 3 februari 2023 aanhangig is gemaakt in de zin van artikel 16 aanhef en onder a Brussel II-bis

dan wel artikel 17 aanhef en onder a Brussel II-ter. Dit brengt mee dat het hof voor de beoordeling van zijn rechtsmacht ten aanzien van het verzoek van de vader tot het geven van een terugverhuisgebod terecht heeft onderzocht waar de minderjarige haar gewone verblijfplaats had op 3 februari 2023. De klacht van de vader hierover berust dus op een onjuiste rechtsopvatting en faalt.

Conclusie

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1594

Zaaknummer: 24/00621

Rechters: M.V. Polak, H.M. Wattendorff, F.J.P. Lock, A.E.B. ter Heide en F.R. Salomons

Advocaten: N.C. van Steijn

Wetsartikelen: 16 Verordening Brussel II-bis en 17 Verordening Brussel II-ter

RECHTSPRAAK

Rechtbank wijst verzoek biologische vader om vervangende toestemming voor erkenning af. Ook het verzoek om een omgangsregeling wordt afgewezen omdat dit in strijd is met de zwaarwegende belangen van het kind.

Feiten en omstandigheden

De moeder en de verzoeker (man B) hebben een relatie gehad. In 2021 bevalt de moeder van een kind, en geeft een andere man (man A) toestemming om het kind te erkennen. A heeft het kind in 2023 erkend en sindsdien draagt het kind ook de achternaam van A. De moeder en A hebben samen gezag over het kind.

In maart 2022 is het kind onder toezicht gesteld. De ondertoezichtstelling is steeds verlengd, voor het laatst tot maart 2025. Na een machtiging tot uithuisplaatsing verblijft het kind bij zijn oma.

Bij een beschikking van oktober 2024 heeft de rechtbank, op verzoek van de moeder, de erkenning van het kind door A vernietigd. Deze beslissing is nog niet van kracht gegaan.

De verzoeker verzoekt 1) om een bijzondere curator te benoemen over het kind die namens hem een verzoek tot ontkenning van het vaderschap van A kan indienen; 2) om hem toestemming te verlenen om het kind te erkennen en 3) een omgangsregeling vast te stellen. De verzoeker stelt dat hij de biologische vader van het kind is.

De bijzondere curator adviseert om het verzoek ten aanzien van de erkenning af te wijzen en de gecertificeerde instelling (GI) staat achter dit advies.

De moeder heeft geen verweer gevoerd.

Beoordeling en motivering

De rechtbank wijst de verzoeken af.

Het verzoek met betrekking tot de ontkenning van het vaderschap van A is niet langer van

belang, nu de rechtbank in 2024 de erkenning van het kind door A heeft vernietigd.

Tussen de moeder en de verzoeker staat vast dat de laatste de verwekker van het kind is. In beginsel hebben de verwekker en het kind er recht op dat hun familieband officieel wordt vastgelegd. Het verzoek om vervangende toestemming tot erkenning kan echter geweigerd worden, als door erkenning de belangen van de moeder bij een ongestoorde verhouding met het kind worden geschaad, of als een evenwichtige sociaalpsychologische en emotionele ontwikkeling van het kind in het gedrang komt. In onderstaande situatie is het niet in het belang van het kind om vervangende toestemming te verlenen. Het contact tussen het kind en zijn moeder is gecompliceerd en de rechtbank vindt dat dit eerst hersteld moet worden voordat er ruimte komt voor contact met de verzoeker. De GI heeft aangegeven dat de relatie tussen de moeder en de verzoeker toxisch was, waarbij de verzoeker vergaande controle wilde uitoefenen. Als de verzoeker de juridische vader van het kind wordt, zou dit de verhoudingen verder onder druk zetten, wat niet in het belang van het kind is.

Nu de verzoeker geen vervangende toestemming krijgt voor erkenning, geldt dat op grond van artikel 1:377a BW het kind recht heeft op omgang met degene die in een nauwe persoonlijke betrekking tot hem staat, tenzij dit in strijd is met zwaarwegende belangen van het kind. De rechtbank is van oordeel dat nu het kind de verzoeker niet kent en er nog nooit omgang tussen hen is geweest, en het kind zich in een zeer kwetsbare positie bevindt, zij niet kan beoordelen of omgang met de verzoeker in het belang van het kind is en welke omgangsregeling passend zou zijn. Daarnaast vindt de rechtbank het belangrijker dat eerst het contact met de moeder goed en veilig verloopt.

Conclusie

De rechtbank wijst alle verzoeken af.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 18-10-2024

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2024:5838

Zaaknummer: C/16/569883

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Personen- en familierecht. Procedure tot wijziging of aanvulling van gegevens in vervangende geboorteakte (art. 1:25d BW). Mogelijkheid tot leveren van bewijs van onjuistheid of onvolledigheid van gegevens door het horen van getuigen.

Feiten en omstandigheden

De verzoekster is in Somalië geboren en in 1994 in het kader van gezinshereniging naar Nederland gekomen. Ze heeft de Nederlandse nationaliteit en woont in Groot-Brittannië. In 2013 heeft de rechter een vervangende geboorteakte opgemaakt op grond van artikel 1:25c BW. De verzoekster verzoekt nu om de geboortedatum op de vervangende geboorteakte aan te passen.

De rechtbank heeft het verzoek afgewezen. Hiertoe is overwogen dat de verzoekster geen bewijs heeft aangeleverd waaruit zou blijken dat de verkeerde geboortedatum is opgenomen op de vervangende geboorteakte, geen stukken heeft aangeleverd waaruit blijkt dat zij in Groot-Brittannië staat ingeschreven met de door haar verzochte geboortedatum, en niet onderbouwd dat zij in het dagelijks leven hinder ondervindt doordat in haar geboorteakte een andere datum is opgenomen.

Het hof heeft het vonnis van de rechtbank bekrachtigd, aangevend dat verzoekster onvoldoende bewijs heeft aangeleverd om aan te tonen dat de datum op de vervangende geboorteakte onjuist is. Het hof geeft daarbij ook aan dat voor zover de verzoekster hinder ondervindt van het feit dat in Groot-Brittannië opgemaakte documenten een andere geboortedatum noemen, zij hierin duidelijkheid kan verschaffen via de vervangende geboorteakte. Zij kan haar paspoort, waarin nu alleen het geboortejaar is opgenomen, aanvullen met de datum van de gemaakte akte. Daarbij weegt het belang van de verzoekster om de discrepantie tussen de Nederlandse en de Britse registratie op te heffen en zo onbegrip, verwarring en hinder te voorkomen, niet op tegen het openbaar belang.

Verzoekster klaagt dat het hof, met betrekking tot het bewijs, onterecht en zonder motivering voorbij is gegaan aan haar aanbod om haar moeder te laten getuigen.

Beoordeling en motivering

De Hoge Raad overweegt als volgt. Op grond van artikel 1:25d BW kan een vervangende geboorteakte gewijzigd worden, als de gegevens onjuist of onvolledig zijn. Op grond van artikel 1:25c lid 2 BW moet de rechter hierbij rekening houden met alle bewijzen en aanwijzingen met betrekking tot de omstandigheden en het tijdstip van de geboorte. Hieronder valt ook het aanbod om getuigen te horen. Uit de wettekst en de wetsgeschiedenis van artikel 1:25c BW blijkt niet dat artikel 166 Rv over het horen van getuigen niet overeenkomstig van toepassing is.

De verzoekster heeft in hoger beroep aangeboden om haar moeder als getuige te doen horen om aan te tonen dat de geboortedatum op de vervangende geboorteakte onjuist is. Het oordeel van het hof dat dit bewijsaanbod niet ter zake doende is, kan niet in stand blijven. Dit oordeel is onjuist voor zover het hof tot uitgangspunt heeft genomen dat een procedure voor wijziging van de vervangende akte zich niet leent voor het leven van bewijs in de vorm van een getuigen. Daarnaast is onvoldoende gemotiveerd dat het gedane bewijsaanbod onvoldoende specifiek is of niet tot de beslissing van de zaak kan leiden.

Conclusie

De klacht van verzoekster slaagt. De Hoge Raad vernietigt de beschikking van het hof en wijst het geding terug naar het hof voor verdere behandeling.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 08-11-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:1599

Zaaknummer: 24/00884

Rechters: M.V. Polak, C.E. du Perron, A.E.B. ter Heide, F.R. Salomons en K. Teuben

Advocaten: J. van Weerden

Wetsartikelen: 166 Rv, 284 Rv, 1:25c BW en 1:25d BW